

Assen, 7 september 2023
Ons kenmerk 202203526-01086635

Naam: Waterbedrijf Groningen
Activiteit: Uitbreiding waterwinning De Groeve
Onderwerp: M.e.r.-beoordelingsbesluit

BESLUIT GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE BEOORDELINGSPLICHT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE UITBREIDING WATERWINNING DE GROEVE

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben op 23 december 2022 van Waterbedrijf Groningen (WBG) een aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling ontvangen in het kader van een m.e.r.-beoordeling, als bedoeld in artikel 7.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer (Wm). Op 19 april 2023 heeft het Waterbedrijf Groningen een aangepaste en herziene versie van deze aanmeldnotitie opnieuw ingediend. Het betreft een m.e.r.-beoordeling gekoppeld aan de te verlenen vergunning op basis van de Waterwet (hierna: watervergunning) om de drinkwaterwinning De Groeve uit te breiden. WBG heeft het voornemen om de bestaande waterwinningscapaciteit van 10 miljoen kuub per jaar (Mm^3 /jaar) uit te breiden met 2 Mm^3 /jaar. Om deze uitbreiding juridisch mogelijk te maken, dient een wijziging van de watervergunning aangevraagd te worden.

De Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling (Uitbreiding waterwinning De Groeve, Sweco, NL22-648800269-39786_D2, d.d. 18 april 2023) gaat over de voorgenomen activiteit 'de uitbreiding van werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater', waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt vanuit categorie 15.2 onderdeel D van de bijlage in het Besluit m.e.r. Aan de hand van de notitie dient er besloten te worden of er al dan niet een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden.

Besluit

Gedeputeerde Staten besluiten dat als gevolg van het uitvoeren van de activiteiten zoals opgenomen in de Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling (Uitbreiding waterwinning De Groeve, Sweco, NL22-648800269-39786_D2, d.d. 18 april 2023) er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als bedoeld in artikel 7.17 eerste lid, van de Wet milieubeheer en daarom het maken van een milieueffectrapport (MER) niet noodzakelijk achten.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel ,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Het origineel van deze beschikking wordt digitaal verzonden aan:

- Waterbedrijf Groningen, Postbus 24, 9700 AA Groningen.

Een afschrift wordt verzonden aan:

- Het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Tynaarlo (digitaal)

Bekendmaking besluit en rechtsmiddelen

Het besluit is genomen overeenkomstig artikel 7.16 en 7.17, van de Wet milieubeheer. Gedeputeerde Staten zullen conform deze artikelen het besluit dat er geen aanleiding is voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure, openbaar bekend maken via de publicatie van het besluit tot de (ontwerp) watervergunning. Tegen dit besluit staat alleen bezwaar en beroep open voor de initiatiefnemer. Indien een belanghebbende, anders dan de initiatiefnemer, het niet eens is met de gevolgde procedure, dan kan deze bezwaar of beroep indienen bij het besluit in het kader waarvan de m.e.r.-beoordeling plaatsvond (de waterwetvergunning).

Bijlage: motivatie van het besluit

1. Inleiding

WBG streeft naar een operationele reservecapaciteit van 10%, gebaseerd op de geprognosticeerde watervraag in het voorzieningsgebied. Op dit moment is de operationele reserve kleiner dan 5%. Een van de mogelijkheden om de operationele reservecapaciteit te vergroten, is de uitbreiding van de waterwinning in De Groeve te vergroten van 10 naar 12 miljoen m³ per jaar.

De winlocatie De Groeve (start 1964) is gesitueerd in een gebied dat volop in ontwikkeling is. Het puttenveld ligt namelijk middenin het natuurontwikkelings- en waterbergingsgebied "Tusschenwater", dat rond 2018 is gerealiseerd. Ten behoeve van deze ontwikkeling zijn meanders, stroomgeulen en kwel sloten gegraven en is rondom het gebied een kade aangelegd.

Voor de beoogde uitbreiding van de waterwinning worden geen extra putten geplaatst. De huidige elektrische pompen hebben voldoende capaciteit om deze uitbreiding, zonder fysieke ingrepen, te realiseren. De toename van het onttrekkingsdebiet resulteert ook niet in een toename van onderhoud van de onttrekkingsputten ter plaatse. De ligging van het plangebied (bestaande putten en beïnvloedingsgebied) is globaal weergegeven in figuur 1.

De voorgenomen uitbreiding bestaan dus alleen uit een hoger onttrekkingsdebiet en daardoor een extra verlaging van de grondwaterstanden en stijghoogten in de omgeving. De effecten van de extra onttrekking op de freatische grondwaterstanden en de stijghoogten in het watervoerend pakket zijn door Sweco berekend met een (MIPWA) grondwatermodel (Rapport Hydrologisch onderzoek uitbreiding winning De Groeve; Mipwav4- achtergronddocument. Sweco, 2023). Deze berekeningen vormen het uitgangspunt voor het vaststellen van mogelijke effecten op de omgeving (natuur, landbouw, zettingen, woningen, kabels en leidingen) in de m.e.r.-beoordeling.

Figuur 1: Ligging plangebied: bestaande putten (rood omkaderd) en globaal beïnvloedingsgebied (oranje omkaderd).

2. Beoordelingsplicht en toetsingskader

Op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer moet bij initiatieven voor (de aanleg of het wijzigen van) bepaalde activiteiten vooraf worden beoordeeld of er sprake is van milieueffecten. In gevallen dat een besluit of plan betrekking heeft op activiteiten die voorkomen in de bijlage onderdeel C of D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) moet bepaald worden welke procedure doorlopen moet worden om mogelijke milieueffecten te beoordelen, de m.e.r.-procedure of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsprocedure.

De voorgenomen activiteit, de uitbreiding van waterwinning De Groeve, valt onder categorie 15.2 van onderdeel D: De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid water van 1,5 miljoen m³ of meer per jaar.

De voorgenomen uitbreiding van een grondwaterwinning blijft onder de drempelwaarde van de C-lijst (een onttrekking van 10 miljoen m³ of meer per jaar), maar ligt boven de drempelwaarde van de D-lijst. Dat betekent dat voor de benodigde watervergunning (kolom 4 besluit) een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In dit kader is een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Voor de m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit geldt dat het bevoegd gezag ten behoeve van het verlenen van de watervergunning vooraf moet toetsen of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als bedoeld in artikel 7.17, eerste lid, van de Wet milieubeheer dat zij het maken van een milieueffectrapport (MER) noodzakelijk achten. Voor de activiteiten die onder de m.e.r.-beoordelingsplicht vallen, geldt dat deze niet m.e.r.-plichtig zijn, tenzij sprake is van zodanig bijzondere omstandigheden dat een m.e.r.-plicht gerechtvaardigd is. Deze bijzondere omstandigheden zijn in de Wm aangegeven en komen in hoofdstuk 4 van dit besluit aan de orde.

Gedeputeerde Staten verlenen de watervergunning voor de uitbreiding van de waterwinning De Groeve. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten het besluit nemen over het al dan niet benodigd zijn van het doorlopen van een procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) (conform artikel 7.16 Wm). Gedeputeerde Staten moeten beoordelen of, gelet op bijzondere omstandigheden, voor het verlenen van de omgevingsvergunning een MER noodzakelijk is. Het algemene uitgangspunt bij een dergelijke beoordeling is dat er geen MER hoeft te worden opgesteld, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Deze bijzondere omstandigheden kunnen betrekking hebben op:

1. de kenmerken van het project;
2. de plaats van het project;
3. de kenmerken van het potentiële effect van het project.

3. Beoordeling

De bijzondere omstandigheden zijn door ons als volgt beoordeeld.

3.1 Kenmerken van het project

Het project betreft de uitbreiding van een bestaande waterwinning met 2 miljoen m³ per jaar. Het project heeft betrekking op de onttrekking van grondwater en daarmee op het gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Omdat er geen nieuwe installaties nodig zijn, maar de huidige installaties meer water uit de bodem zullen onttrekken, bestaat het enige gebruik van natuurlijke hulpbronnen uit het onttrekken van extra grondwater. De uitbreiding hiervan bedraagt 2 miljoen m³ water per jaar. Op de effecten hiervan wordt hieronder dieper ingegaan.

Bij de realisatie van de uitbreiding van de waterwinning is er geen sprake van een toename van (gevaarlijke) afvalstoffen die vrij komen in het proces. De uitbreiding van de waterwinning leidt niet tot hinder als gevolg van extra verkeer, een toename van de geluidsbelasting of een verslechtering van de luchtkwaliteit. Ook leidt de uitbreiding van de waterwinning tot geen extra risico's op externe veiligheid of de menselijke gezondheid.

3.2 Locatie van het project

De extra waterwinning vindt plaats binnen het bestaande waterwingebied. De gronden in het gebied hebben daarnaast ook een agrarisch functie, bestaande uit gras- en akkerland en een natuurfunctie (NNN). Met de huidige winning kan het gebied herstellen van de onttrokken hoeveelheden grondwater en is er geen sprake van grote nadelige gevolgen voor het milieu. Het grondwater in het gebied is in overvloed aanwezig en met een goede kwaliteit. Daarnaast is er in Nederland een jaarrond neerslagoverschot waardoor grondwater voldoende aan wordt gevuld.

In de omgeving van de waterwinning liggen twee Natura-2000 gebieden, de Drentsche Aa en het Zuidlaardermeergebied. Deze gebieden liggen op circa 2 tot 3 kilometer afstand van de bestaande pompputten. In het waterwingebied of in de directe omgeving daarvan is een aantal beschermde flora en fauna aangetroffen. Het gebied heeft bovendien een rijke cultuurhistorie. Er zijn in de omgeving veel Rijksmonumenten, voornamelijk geconcentreerd in omliggende dorpen zoals Zuidlaren. Verder bestaat het gebied uit diverse cultuurhistorische landschappen zoals de Hondsrug en het Beekdal. Ook is het gebied archeologisch waardevol door de destijds gunstige leefomstandigheden, voornamelijk in de Steentijd.

3.3 Kenmerken van de potentiële effecten

Effecten op natuur (soorten- en gebiedsbescherming), waterkwaliteit, cultuurhistorie en cumulatieve effecten worden in de m.e.r.-beoordeling uitgesloten.

De negatieve effecten op zetting, archeologie, aardkundige waarden en landbouw kunnen met de uitbreiding van de waterwinning niet op voorhand worden uitgesloten, zoals hieronder beschreven.

Om de negatieve effecten van de extra grondwateronttrekking te verminderen kunnen maatregelen genomen worden om deze effecten te mitigeren. Hierbij heeft de uitvoering van de projecten Noordma en Zuidoevers fase 2¹ het grootste positieve mitigerende effect. Negatieve effecten op zettingen worden hierdoor nog niet volledig uitgesloten. Hiervoor worden procesafspraken gemaakt met betrokken partijen. Ook effecten op archeologie en aardkundige waarden kunnen op voorhand niet worden uitgesloten. Om deze reden wordt momenteel een verkennend booronderzoek opgestart, in overleg met de provinciale en gemeentelijke archeoloog. Er kan geconcludeerd worden dat er kleine nadelige effecten op kunnen treden door de voorgenomen ontwikkeling. Door goede afspraken te maken met betrokkenen kunnen deze echter worden gemitigeerd. Ook worden de negatieve effecten gemonitord zodat er tijdig gehandeld kan worden mochten deze optreden. Als negatieve effecten optreden kan de ACSG in veel gevallen worden ingeschakeld om hier onderzoek naar

Zetting bebouwing, wegen en leidingen

- Bebouwing: Binnen de 5 cm verlagingscontour (plus een buffer van 150m) staan enkele woningen op veen van voor 1970. Bij deze woningen kan door veenoxidatie verzakking optreden, met als gevolg schade aan de woning.
- Wegen: Binnen de 5 cm verlagingscontour liggen een aantal klinkerwegen op veen. Er kan door veenoxidatie verzakking optreden bij de betreffende wegen, met als gevolg dat de wegen ongelijk komen te liggen.

- Leidingen: Binnen de 5 cm verlagingscontour en op veen is een zettingsgevoelige hoge druk gasleiding aanwezig. Binnen de 5 cm contour is ook een hoge druk riolering aanwezig. De betreffende leidingen en riolering zijn zettingsgevoelig. De veenlaag ter plaatse is echter dun, waardoor het risico op zettingen gering is.

Archeologie

Uit eerder onderzoek is gebleken dat er archeologische resten in de bodem aanwezig zijn in het Beekdal. Het gaat onder andere om oude kaden/voordes. Dergelijke archeologische resten zijn gevoelig voor een verlaging van de GLG. Als deze archeologische resten droog komen te liggen kunnen deze worden aangetast.

Aardkundige waarden

Binnen de 5 cm verlagingscontour ligt één gebiedje met aardkundige waarden waar een effect op voorhand niet kan worden uitgesloten. Het betreft hier een oude Hunzemeander bij Knijpstukken die zowel landschappelijk als historisch relict waardevol is. Omdat het mogelijk een veenarchief bevat kan deze gevoelig zijn voor een grondwaterstanddaling.

Landbouw

In het gebied is landbouw aanwezig. De GLG zal door de uitbreiding van de waterwinning lager komen te liggen. Een verlaging van de GLG kan leiden tot opbrengstderving.

Te treffen maatregelen

Het project veroorzaakt mogelijk kleine nadelige milieueffecten, zoals hierboven beschreven. Het gaat hierbij om gebruikseffecten. Hieronder worden de maatregelen genoemd die getroffen moeten worden milieueffecten te voorkomen of om de huidige situatie te monitoren. Ook kunnen effecten worden voorkomen met een project die wordt uitgevoerd in de omgeving 'de peilopzet in Noordma'. Er kan dan gesproken worden over een positief cumulatief effect.

- Zetting bebouwing: Voor panden waar het risico op zettingen aanwezig is, dus binnen of aan de rand van de 5 cm verlagingscontour en op veen, wordt een 0-meting uitgevoerd en peilbuizen geplaatst voorafgaand aan de uitbreiding van de winning. Op deze manier worden mogelijke effecten gemonitord. De maatregel is vastgelegd in een plan van aanpak. Mocht er alsnog schade optreden, dan is de onafhankelijke Advies Commissie Schade Grondwater (de ACSG) verantwoordelijk voor een onafhankelijk onderzoek en een bindende uitspraak over de kosten van de schade.
De peilopzet in Noordma kan deels de verlaging van de grondwaterstand, en daarmee het effect op zettingen, mitigeren. Er is wel sprake van een overgangperiode, omdat het plan niet in één keer uitgevoerd wordt.
- Zetting Leiding: Waarschijnlijk zijn er maatregelen genomen om het effect van zettingen op de leidingen en riolen te mitigeren door de leidingbeheerder. WBG zorgt dat de leidingbeheerder in ieder geval op de hoogte is van de mogelijke effecten. Mocht er alsnog schade optreden, dan is de ACSG verantwoordelijk voor een onafhankelijk onderzoek en een bindende uitspraak over de kosten van de schade.
De peilopzet in Noordma kan deels de verlaging van de grondwaterstand, en daarmee het effect op zettingen, mitigeren. Er is wel sprake van een overgangperiode, omdat het plan niet in één keer uitgevoerd wordt.
- Zetting wegen: Omdat het klinkerwegen betreft kan de schade relatief makkelijk weer hersteld worden door deze op te hogen en te herstellen bij eventuele schade. Mocht er alsnog schade optreden, dan is de ACSG verantwoordelijk voor een onafhankelijk onderzoek en een bindende uitspraak over de kosten van de schade.

De peilopzet in Noordma kan deels de verlaging van de grondwaterstand, en daarmee het effect op zettingen, mitigeren. Er is wel sprake van een overgangperiode, omdat het plan niet in één keer uitgevoerd wordt.

- Archeologie: Op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek (RAAP, 2022) wordt door RAAP aanbevolen om voor die delen van het onderzoeksgebied waar de grondwaterverlaging een gemiddelde tot hoge verwachte impact heeft op eventuele archeologische resten, een verkennend booronderzoek uit te voeren, dat tot doel heeft om de opbouw van de ondergrond in meer detail in kaart te brengen. Dit archeologisch booronderzoek is reeds in afstemming met de provinciale- en gemeentelijke archeoloog in gang gezet.
  - Aardkundige waarden: Dit gebiedje wordt meegenomen bij het archeologisch veldonderzoek.
  - Landbouw: De ACSG wordt ingeschakeld om achteraf de werkelijke droogteschade te bepalen en uit te keren aan die agrariërs die zich aanmelden via de Provincie. Belangrijk nadelige (economische) effecten voor de landbouw kunnen daardoor worden uitgesloten.
- De peilopzet in Noordma kan deels de verlaging van de grondwaterstand, en daarmee het effect op zettingen, mitigeren. Er is wel sprake van een overgangperiode, omdat het plan niet in één keer uitgevoerd wordt.

Conclusie

Wanneer er opvolging wordt gegeven aan de genoemde maatregelen en de onderzoeken, dan zijn de te verwachte effecten relatief gering van omvang. Er is dan geen sprake van aanzienlijke milieueffecten die het doorlopen van de procedure voor milieueffectrapportage vereisen.